

Bildiri Başlığı : Koyunlarda Topallık

Özet : Topallık dünyadaki bütün koyun üreticilerinin önemli bir sağlık ve refah sorunudur. Topallık koyun sürülerinin en yaygın sosyal sorunlarından biridir. Topallık koyundaki rahatsızlık ve ağrının en önemli sebebi ve koyun yetiştiriciliğindeki ekonomik kaybın en önemli kaynağıdır. Koyunlarda topallık salgınlarının çoğu ya yangı (interdijital dermatit) ya da ayak çürüklüğü kaynaklıdır. Ayak çürüklüğüne neden olan *Dichelobacter nodosus* ile deri ve tırnak arasındaki deri altı bağ dokusunun zarar görmesine neden olan *Fusobacterium necrophorum* adlı bakteri yangı ve ayak çürüklüğünün esas nedenidir. Ayak topallığı için en önemli risk faktörü, interdijital tabakanın nem ve mekanik travmaya maruz kalarak zarar görmesidir. Koyun sürülerinde topallık canlı ağırlık artışında azalma ve kilo kaybı, gebe koyunlarda metabolik hastalıklar, kuzuların doğum ağırlığının düşmesi ve koyunların kolostrum miktarının azalması gibi önemli kayıplara neden olabilmektedir.

Anahtar Kelimeler : Koyun, Topallık, Refah.

TATZK67

Bildiri Başlığı : Tavukçuluk kaynaklı amonyak ve sera gazı emisyonlarının düşürülmesi

Yazar(lar) : Musa KARAALP, Hüseyin DAŞ, Vecihi AKSAKAL, Bahri BAYRAM

Adres : Gümüşhane Üniversitesi, Gümüşhane MYO - Veterinerlik Bölümü - Bağlarbaşı Mahallesi 29100, Gümüşhane

Özet : Gelişmiş ülkelerdeki ticari hayvancılık işletmeleri, hayvansal ürünlere artan talebi karşılamak üzere birim alanda daha fazla sayıda hayvan barındıran yetiştirme yöntemlerine geçmiştir. Bu işletmeler ekonomik olarak daha verimli olmakla beraber, amonyak (NH₃) ve sera gazı üretimi nedeniyle çevre üzerindeki olumsuz etkileri ile dikkat çekmektedir. Metan (CH₄) ve nitroz oksit (N₂O) global ısınma ve iklim değişikliğinden sorumlu iki ana sera gazıdır. Bu gazlardan amonyak, ötrifikasyon yolu ile su; asidifikasyon yolu ile toprak kirliliğine katkıda bulunmaktadır. Hayvancılık işletmelerinde metan, başlıca enterik fermentasyon; yine metan ve nitroz oksit ise, barınak veya depolama tesislerinde gübreden ve araziye gübre dağıtımı veya otlama yoluyla yayılır. Gazların ulusal emisyon envanterlerini hesaplayan birçok ülke, tavuk üretiminin toplam amonyak

emisyoununun ana üreticisi (örneğin, ABD’de toplam emisyounun %16’sı) olduğunu belirlemişlerdir. Avrupa Birlięi ülkelerinde tavukçuluk sektörü kaynaklı sera gazı emisyounu, sığır kaynaklı olandan oldukça azdır (toplam metan gazı yayılımının %40’ı sığır, %1’inden daha azı ise tavuk kaynaklıdır).

Bu derlemede, rasyon düzenlemeleri, kesimde yaş ve ağırlık, gübre nemi, gübre değiştirme veya altlık inşası, zemin yönetimi, iç koşullar ve havalandırma hızı ve altlığın kimyasallar ile muamelesi gibi söz konusu gazların emisyoununu azaltma önlemleri üzerinde durulmuştur.

Anahtar Kelimeler : Amonyak, Sera Gazı, Tavuk, Emisyoun Faktörü.

TATZK68

Bildiri Başığı : Bitki Ekstraktları Kanatlı Beslemede Antibiyotiklere Alternatif Olarak Kullanılabilir mi?

Yazar(lar) : Hüseyin ÇAYAN, Güray ERENER

Adres : Uludag University Faculty of Agriculture, Department of Animal Science, 16059, Görükle-BURSA, Türkiye.

Özet : Kanatlı karmalarında verim artırıcı olarak kullanılan antibiyotiklerin insanlarda çapraz direnç oluşturmaları nedeniyle Avrupa Birlięi ve ülkemizde kullanımı yasaklanmıştır. Bu durumda araştırmacılar, son yıllarda antibiyotiklere alternatif olabilecek doğal ve güvenli katkı maddeleri arayışına yönelmiş ve prebiyotik, probiyotik, organik asitler ile bitki ekstraktları gibi yem katkı maddelerinin kanatlı beslemede kullanılabileceğini belirlemişlerdir. Bu yem katkı maddeleri arasında özellikle yararlı etkileri bilinen bitki ekstraktlarının etkileri araştırılmaya başlanmış ve yapılan çalışmalarda bitkilerden elde edilen ekstraktların ve bunların aktif bileşenlerinin antimikrobiyal, antioksidan, antilipidemik, antifungal, antivirütik, sindirim sistemi uyarıcı özelliklerinin olduğu ve ayrıca bu özelliklerine ek olarak performans artırıcı, yemden yararlanma ile yaşama gücünü iyileştirici etkilerinin de olduğu bildirilmiştir.

Bu derlemede bitki ekstraktlarının kanatlı beslemede kullanım olanaklarına ait çalışmalar özetlenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler : Bitki Ekstraktları, Besleme, Antibiyotik, Antioksidan, Kanatlı.